

EL PERILL DE CONTAMINACIÓ RADIOACTIVA A LES ESCOLES

A hores d'ara molta gent sap que els parallamps radioactius suposen un risc constant de contaminació radioactiva del medi ambient i de les persones. La societat actual ha desenvolupat una sèrie de perills sota els quals se'ns ha acostumat a viure, generalment per mor de la ignorància i la incapacitat de la població per prendre les decisions que l'han d'afectar d'una manera directa i de vegades, com és el cas que ens ocupa, irreversible. LA PRODUCCIÓ DE SUBSTÀNCIES DE LA DESINTEGRACIÓ DE L'ÀTOM CONDICIONARÀ NO SOLS EL PRESENT SINÓ EL FUTUR DE LA VIDA A LA TERRA PER CENTENES I MILERS D'ANYS.

La legislació que obliga a retirar els parallamps s'ha fet partint del coneixement objectiu de la seva perillositat. Després, i a partir del conflicte que ha generat la no existència de llocs d'emmagatzament, ENRESA, mitjançant diversos portaveus ha donat cos a la idea que els parallamps no són perillosos, ho serien si es manipulen indegudament, per exemple per ingestió. Davant la insistència nostra en que l'americium 241 pot contaminar (dependre's dels parallamps i entrar en contacte amb animals i/o persones) de les teulades estant, representants de l'Administració ens tractaren d'exagerats ja que «perquè els fes mal, els nins s'haurien de poder enfilar a les teulades i posar-se a llepar els parallamps».

És evident que només amb informació objectiva podrem conèixer quina és la realitat. Actualment,

així com va avançant el coneixement sobre les conseqüències de la contaminació de persones que han estat en contacte amb substàncies radioactives s'ha arribat a la conclusió que s'han de disminuir les xifres de les quantitats mínimes (el límit de dosi) més enllà de les quals no s'haurien d'exposar les persones i que figuren a la legislació. Pel que fa a l'americium 241 el BOE situa el límit de la dosi anual que una persona adulta podria patir a l'any, en cinc mil desintegracions/segon. La legislació d'homologació va permetre que els fabricants disposassin en taxa d'exposició a l'atmosfera una quantitat d'americium 241 equivalent a 22200 milions (són sis ceros més a afegir-hi) de desintegracions/segon durant 432 anys. Tot i que la quantitat total que conté un parallamps produeix 3700 milions de desintegracions per segon. Si fossin, doncs, capaços d'esmicolar l'americium 241 d'un sol parallamps en set milions quatre-cents mil bocinets, tal volta podrien repartir aquesta dosi entre altres tantes persones, i si els ho administrassin del cap al cap de l'any, en forma de subpartícules ja desintegrades, fins fa poc es consideraria tolerable...

Hi havia o hi va haver, això era i no era, qui es va entretenir a pensar, i entre deliberació i deliberació va proposar: «**Si tanmateix l'americium té una vida mitjana de 432 anys, bé podríem fer-lo assimilable al llarg d'un període més dilatat de temps, va dir -Perquè si l'administrassin prèviament al pinso dels porcs negres de raça autòctona, podríem llavors fer sobrassada per**

molts d'anys, sense que fos per això indigesta».

Però un alt funcionari, llicenciat en Ciències i físic nuclear el va desenganar malhumorat: «-Calla brètol,-va exclamar-No saps que les partícules alfa són altament verinoses per als organismes biològics? Vint vegades més que les beta o les gamma! -va cridar exasperat- I quan s'han introduït dins un organisme viu -s'expressà en tò lacònic- perden la seua activitat més ràpidament».

«Quin desgavell! -pensà l'altre- aquest me vol fer anar en orris la meua proposta de coordinació interministerial. El nou model de reconversió industrial a l'aguait del gran mercat europeu d'interès especial per a la Indústria i el Comerç Nuclear, i de l'Agricultura i la Ramaderia coordinada als programes experimentals de les delegacions d'Educació i Cultura. Un programa de l'any 2000 que alliberaria les escoles públiques dels «emprenyos» que provoquen al Govern els pares, els nins o bé els mestres, quan els entra aquella ditxosa psicosis dels ditxosos parallamps. Que hagin d'esser dolents! Quina exageració».

Deixant de banda facècies i coverbos, hem de saber distingir entre el temps d'activitat, els anys de vida i la intensitat (la força o potència, per fer-ho més entenedor) d'una font de radiacions atòmiques. A la província de Còrdova, a El Cabril, hi ha un cementiri de residus nuclears per substàncies de vida curta -períodes fins a 30 anys de vida mitjana-. Per tant no es pot pensar en emma-

gatzemar americi al mateix lloc. No existeix cap cementiri a Espanya per a residus de vida mitjana. Tampoc per a residus de llarga durada com el plutoni que dura més de 200000 anys. Cal distingir les radiacions de partícules alfa de la substància que els emet.

L'americi 241 emet, per desintegració, unes partícules que poden aïllar-se amb un plàstic. Val a dir que és fàcil (relativament) aïllar l'americi. A Terrassa hi ha un magatzem de parallamps radioactius que va esser precintat per la pressió de la població. El problema es derivaria cap al control de la instal·lació al llarg de tants d'anys (432 anys de vida mitjana, vol dir que passat aquest temps la seua activitat s'ha reduït a la meitat, han de passar 432 anys més per reduir aquesta meitat a una altra meitat). La intensitat de les radiacions de l'americi és molt baixa; en trobar-nos a més d'un metre i mig d'un parallamps, la radiació no faria alterar les indicacions d'un dosímetre que s'hagués situat a aquella distància. Repetim però que el perill prové del contacte directe de la substància amb el cos per dispersió de partícules.

Com que l'americi 241 ha d'emetre les subpartícules a l'aire per ionitzar l'atmosfera i atreure els llamps (aquesta és la teoria, a la pràctica s'ha demostrat que són tant o més efectius els parallamps tradicionals, o sia que els radioactius constitueixen un frau, a més de greu afrontament a la salut pública), el material radioactiu ha de mantenir-se aferrat al parallamps sense aïllament material hermètic, altrament no compliria la seva funció.

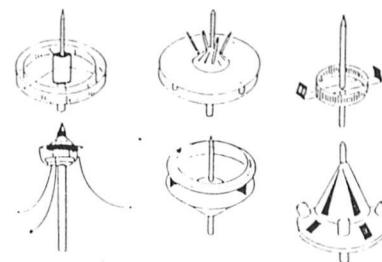
Sabem que si hi ha hagut o hi hagués contaminació de parallamps detectada a Mallorca, aquests fets no es farien públics. Aquesta és una confidència personal feta per una autoritat a membres de la nostra coordinadora. Què cal, doncs, fer?, com podem plantejar un camí vers una solució satisfactò-

ria?. No podem deixar de criticar la suggerència de cert funcionari de la Conselleria d'Indústria, que ens aconsellava guardar els parallamps amagats dins un poal al despatx del director. Quants de cents d'anys pot durar un director d'escola pública?.

Se'ns fa difícil de creure que sigui veritat que fan manco mal dalt les teulades. El nombre de càncers va creixent, i hi haurà, segur, més d'un factor causant, però tancar els ulls i la ment i ignorar la seua realitat contaminant perquè no es veu, és un fet massa infantil, ventura digne d'uns governants temerosos de perdre vots i cadires, però indigne del nostre poble i dels nostres fills.

Reclamam per a Mallorca respostes i respostes concretes.

Vet ací una pregunta: ¿Com és més fàcil de produir mal d'ací al dia que es disposarà d'un espai definitiu per confinar els parallamps: deixant-los com fins ara, prop dels patis on juguen els nostres fills, i dels carrers per on ens passejam a diari,

o bé al contrari, habilitant un espai, un registre i uns recursos institucionals per a mantenir-los aïllats?.

COORDINADORA PER AL DESMANTELLAMENT DELS PARALLAMPS RADIOACTIUS DE MALLORCA.

LA PALMESANA

PEDRÓ AMENGUAL VICH
PAPELERIA RECLAMOS

OBJETOS DE ESCRITORIO y
ARTICULOS PARA REGALO

Avda. Alejandro Rosselló, 36

Teléf. 46 06 39 - PALMA